

Gönderme Tarihi: 24.03.2019

Kabul Tarihi: 18.07.2019

*Bu bir araştırma makalesidir.

Uzaktan Eğitimde Yönelimler: 2016-2018 Yılların Arasında Proquest Veri Tabanında Yayınlanan Tezlerin İçerik Analizi

Öğretmen Emin ÖZEN^a
Öğretmen Hakan BARAN^a

^aAnadolu Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Uzaktan Eğitim Bölümü

Özet

Tüm dünyada uzaktan eğitim yüksek lisans ve doktora tezlerine konu olmaktadır. Bu araştırmanın amacı 2016-2018 yılları arasında yazılmış proquest veri tabanındaki tezlerin yönelimlerini yıllara, kullanılan araştırma desenlerine ve anahtar kelimelere göre içerik analizi yöntemini kullanarak analiz etmektir. Veri tabanında ilgili yıllardaki 4335 adet tez yayınlanma yılı, yöntemleri ve seçilen anahtar kelimelere göre incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre yazılan sayılarında yıllara göre azalma olduğu görülmüştür. Tezlerde araştırma yöntemi olarak en çok nitel yaklaşım tercih edilmiş. Ayrıca tezlerde en çok tanımlayan anahtar kelimenin "Distance Education" olduğu görülmüştür. İlaveten açık ve uzaktan öğrenme alanında yapılan çalışmaların web ve gelişen teknolojiyle iç içe olduğu görülmüştür. Alanda daha fazla tez oluşması için yüksek lisans ve doktora bölümlerinin yaygınlaştırılması önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Uzaktan Eğitim, İçerik Analizi, Yöntemsel Eğilimler.

Abstract

Distance education in all over the world is subject to masters and doctorate theses. The aim of this study is to analyze the orientations of the theses in the proquest database between the years 2016-2018 by using the content analysis method according to the years, research patterns and keywords. In the database, 4335 years of publication in the relevant years were examined according to the methods and the selected keywords. According to the results of the study, it was seen that there was a decrease in the number of articles compared to the years. The most qualitative approach was chosen as a research method in theses. Moreover, the most defining keyword in the theses was in Distance Education. As a result of this research, it is understood that the studies carried out in the field of open and distance learning should be more qualified and scientific. It is proposed to disseminate the master's and doctoral departments in order to have more thesis in the field.

Keywords: Distance Education, Content Analysis, Methodical Orientation.

Kaynak Gösterme

Özen, E. ve Baran, H. (2019). Uzaktan eğitimde yönelimler: 2016-2018 yılların arasında proquest veri tabanında yayınlanan tezlerin içerik analizi. *AUAAd*, 5(3), 28-40.

Giriş

Uzaktan eğitim; eğitimde eşitlik sağlanmasına, herkesin yaşam boyu eğitim almasına imkan sağlayan, bireysel ve toplumsal amaçların gerçekleştirilmesine katkıda bulunabilen, eğitim teknolojilerinden faydalanarak bireysel öğrenmeyi destekleyen bir disiplindir (Kaya, 2002). 19. yüzyıldan bu yana gelişmekte olan uzaktan eğitim; kuram ve uygulamayı birleştiren bir yapı oluşturarak araştırma ve akademik ilgi alanına dönüşmüştür (Kaya, 2002). Uzaktan eğitim alanında ilerleyebilmek için, şu an nerede bulunduğumuzu anlamak önemlidir (Hauser,2013).

Uzaktan eğitimin teknolojik gelişmelerle birlikte yüz yüze eğitim kadar öğrenme fırsatları sunduğu düşüncesi, uzaktan eğitimin öğrenme başarısı ve deneyimi sağlama boyutunu araştırılır hale getirdiği düşünülmektedir. Bu gelişmeler neticesinde uzaktan eğitim alanında yapılan araştırmaların temel dayanak noktası karşılaştırmalı araştırmalar olduğu düşünülmektedir. Bu açıdan yayınlanan uzaktan eğitim tezlerinin yöntemsel açıdan incelenmesi kuramsal bilgiler ortaya çıkarma, mevcut durumu anlama yeni metotlar ve uygulamalar geliştirmek açısından gerekli olduğu düşünülmektedir.

İlgili Alanyazın

Uzaktan eğitim literatürü incelendiğinde, 1980'li yıllardan itibaren uzaktan eğitim ile ilgili sınıflandırma şemaları geliştirebilmek amacıyla uzaktan eğitim alanında yapılan araştırmalar üzerinde birçok değerlendirme yapıldığı görülmektedir. Bu değerlendirme sonuçlarına göre uzaktan eğitimde temel araştırma konuları olarak öğrenci desteği, öğretim tasarımı, eğitim teknolojileri vb. kabul görmektedir (Zawacki-Richter, 2009).

Web tabanlı öğrenme sistemleri, günümüz uzaktan eğitimin uygulanmasında en temel unsur olmuştur. Web teknolojilerindeki gelişmeler ve çevrim içi öğrenmenin önem kazanmasıyla beraber etkileşim ve işbirliği uzaktan eğitimde ön plana çıkmıştır (Benson ve Samarawickrema, 2009).

Saba (2000) uzaktan eğitim araştırmalarının durumunu ortaya koyduğu çalışmasında, 1950 yılından beri uzaktan eğitim araştırmalarında, yüz yüze sınıf ortamı ile uzaktan eğitim ortamının karşılaştırıldığı araştırmaların varlığını ortaya koymuştur.

Karşılaştırmalı araştırmalarda, yüz yüze sınıf ortamı ile uzaktan eğitim ortamları belirli değişkenler vasıtasıyla karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmalardaki temel amacın uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkin olup olmadığının ortaya konması olmuştur (Aydın, 2001;

Demir-Kaymak ve Horzum, 2013; Gaytan, 2007; Horzum, 2007, 2011; Horzum, Özkaya, Demirci ve Alpaslan, 2013; Moore ve Kearsley, 1996; Şimşek, 2002).

Bernard ve diğerleri (2004) uzaktan eğitim sistemleri ile yüz yüze eğitimin karşılaştırdığı meta analiz ve doküman analizi çalışmalarını inceledikleri araştırmalarında, uzaktan eğitimdeki öğrenme başarısının yüz yüze eğitime göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Uluslararası çalışmalara bakıldığında, Berge ve Mrozowski (2001) uzaktan eğitim araştırmalarının literatürünün incelenmesi amacıyla, 1990-1999 yılları arasında uzaktan eğitim alanında ingilizce olarak yayınlanmış 890 makale ve tez özetlerini incelemiştir. İncelenen araştırmaların çoğunluğunda betimsel metodolojiden yararlandığı, deneysel ve ilişkisel desenlerin ise nadir olarak kullanıldığı görülmüştür.

Lee, Driscoll ve Nelson (2004) araştırmalarında uzaktan eğitimle ilgili 4 dergide 1997-2002 yılları arasında yayınlanan 383 makaleyi araştırma kapsamında incelemiştir. İncelenen makalelerde araştırma yöntemi olarak %36 oranında durum çalışması, %20 oranında kuramsal araştırma, %13'ünde betimsel araştırma, %12'sinde deneysel araştırma ve %19'unda ise diğer araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Ayrıca deneysel çalışmaların yıllar geçtikçe arttığı belirlenmiştir.

Zawacki-Richter ve diğerleri (2009) 5 uluslararası uzaktan eğitim dergisinde 2000-2008 yılları arasında yayınlanmış 695 makaleyi incelemiştir. Çalışmada öncelikle uzaktan eğitim alanında yapılan araştırmalarda eğilimlerin, önceliklerin ve boşlukların ortaya konması amaçlanmıştır. İkinci bir amaç ise uzaktan eğitimde kullanılan araştırma yöntemlerinin belirlenmesi olmuştur. İncelenen makalelerde araştırma alanı olarak öğrenme topluluklarında etkileşim ve iletişim ilk sırada yer alırken, ikinci sırada öğretim tasarımı ve üçüncü sırada ise öğrenen özellikleri gelmektedir.

Araştırma deseni olarak nicel araştırmaların üstünlüğü göze çarpmaktadır. Davies ve diğerleri (2010) yaptıkları araştırmada, 1998-2007 yılları arasında Kuzey Amerika'da Araştırma Üniversitelerinde tamamlanmış 308 tezi araştırma konuları, araştırma tasarımı, veri toplama teknikleri ve analiz yöntemi kapsamında incelemiştir. İncelenen tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Tezlerde çoğunlukla veriler, bireysel değerlendirme anketleriyle toplanmış ve tanımlayıcı istatistikler kullanılarak analiz edilmiştir. İncelenen tezlerde kuram oluşturmaya yönelik araştırmaların istenilen nitelik ve nicelikte olmadığı ortaya çıkmıştır.

Bozkurt ve diğerleri (2015) uzaktan eğitim araştırmalarındaki eğilimlerin analiz edildiği araştırmalarında 2009-2013 yılları arasında uluslararası yayın yapan 7 uzaktan eğitim dergisinden erişilen 861 makaleyi incelemişlerdir. İncelenen makalelerden en çok çalışılan konular; öğrenme toplulukları, etkileşim ve iletişim, öğrenen özellikleri ve öğretim tasarımı olarak ortaya çıkmıştır. Bu araştırmalarda, çoğunlukla katılımcıların tutumları ve davranışları üzerine odaklanıldığı bulunmuştur. Araştırmalarda yöntem olarak nitel çalışmalarda durum çalışması, nicel çalışmalarda tarama, karma araştırmalarda ise keşfedici ve açıklayıcı araştırma modelleri kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda veriler görüşme, gözlem ve doküman analizi ile toplanmışken, nicel araştırmalarda anket ve ölçekler veri toplamak için kullanılan araçlar olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca incelenen araştırmalarda çalışmanın yürütüldüğü katılımcıların yükseköğretim öğrencileri olduğu belirlenmiştir.

şahin (2005) internet tabanlı uzaktan eğitiminin etkililiğini yüz yüze eğitimle karşılaştırılarak test eden 58 adet deneysel çalışmayı meta-analiz yöntemiyle incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre çalışmaların büyük çoğunluğunun Amerika Birleşik Devletlerinde yapıldığı görülmüştür. Ayrıca internet tabanlı uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime göre az da olsa etkili olduğu belirlenmiştir.

Yurtdışında uluslararası düzeyde yapılan uzaktan eğitim çalışmalarının yanında ölkemizdeki uzaktan eğitim çalışmalarına yönelik eğilimin belirlenmesi de ayrı bir önem taşımaktadır. Örneğin, Salar (2009) ölkemizde uzaktan eğitim araştırmalarındaki eğilimleri ortaya koymak için 2003-2008 yılları arasında 15 uzaktan eğitimle alakalı dergide yayınlanan toplam 298 makaleyi incelemiştir. Türkiye’de en çok araştırılan konular olarak teknoloji seçimi ve kabulü, öğrenen özellikleri, tasarım konuları, katılımcıların rollerinin yeniden tanımlanması, aktif öğrenme ve etkileşimin arttırılması olarak ortaya çıkmıştır. Betimsel çalışmaların durum, korelasyon ve deneysel çalışmalara göre baskın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Horzum ve diğerleri (2013) 2005-2011 yılları arasında 14 dergideki Türkçe olarak yazılan 35 uzaktan eğitim makalelerini incelemiştir. İncelenen çalışmalarda literatür taraması ve nicel çalışmaların yoğun olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca uzaktan eğitim araştırmalarında eğitim teknolojisi alan uzmanları dışında diğer alan uzmanlarının da araştırma yaptığı belirlenmiştir. İncelenen araştırmalarda doyum, tutum ve başarı incelenen önemli değişkenler olarak ortaya çıkmakla beraber karşılaştırmalı araştırmaların yani yüz yüze sınıf ortamıyla uzaktan eğitim ortamlarının karşılaştırıldığı araştırmaların çokluğu ortaya çıkmıştır.

Uzaktan eğitim alanında yapılan araştırmalarda elde edilen sonuçlar göz önüne alındığında, yapılan araştırmaların çoğunluğunun betimsel nitelikte olduğu görülmektedir (Berge ve Mrozowski, 2001; Mishra, 1997; Panda, 1992). Fakat Davies ve diğerleri (2010) yaptığı araştırmada betimsel çalışmaların fazla olduğunu ifade ederken deneysel desen ve nedensel araştırmaların da arttığını ifade etmiştir.

Saba (2000) son yıllarda yapılan araştırmalarda söylem analizi ve öğrenenlerle derin görüşmelerin yapıldığı yöntemlerin de kullanıldığını ifade etmiştir. Perraton (2000) deneysel karşılaştırmalı araştırmalar, söylem analizi ve derinlemesine görüşmeler gibi yeni yöntemler kullanılarak araştırmaların yürütüldüğünü belirtmektedir. Bununla birlikte literatürde uzaktan eğitimin dışında farklı alanlarla ilgili çalışmaların içerik analiziyle incelendiği görülmektedir (Örneğin: Çalık, Ünal, Coştu ve Karataş, 2008; Gül ve Sözbilir, 2015). Ayrıca bazı dergiler içerik analizi ile ilgili özel sayı yayınlamaktadırlar (Bakınız: Eğitim ve Bilim Dergisi, Sayı 178). Bu çalışmalarda yüksek lisans ve doktora tezlerinin içerik analiziyle değerlendirilmesinin önemi vurgulanmaktadır (Çalık vd., 2008; Güyer ve Çebi, 2015). Bu açıdan ülkemizde yayınlanan uzaktan eğitim tezlerinin yöntemsel açıdan incelenmesi kuramsal bilgiler ortaya çıkarma, yeni metotlar ve uygulamalar geliştirmek açısından gerekli düşünölmektedir.

Araştırmanın Önemi

Uzaktan eğitim alanında ulusal veya uluslararası yayın yapan dergilerin ve tezlerin yöntem açısından incelendiği araştırmaların gittikçe arttığı görülmektedir. Ele alınan çalışmaların yöntem veya konu bağlamında değerlendirildiği görölmüştür. Bunun yanı sıra, uzaktan eğitim araştırmalarındaki güncel eğilimler, araştırma konuları, kullanılan yöntemler, ortaya konmuştur. Yurtdışındaki araştırmalarda lisansüstü tezlere yönelik içerik analizi çalışmaları mevcut iken ülkemizde böyle bir çalışmanın fazla bulunmadığı tespit edilmiştir.

Uzaktan Eğitim alanında yapılan tezlerin yöntemsel açıdan incelenmesi araştırmacılara ve uygulayıcılara yol gösterecek ve önemli ipuçları sağlayacaktır. Bu açıdan dünyada ve ülkemizde uzaktan eğitim alanında yayınlanan lisansüstü tezlerin temel alınan yöntemler açısından incelenmesi, alandaki ihtiyaçların ve eksikliklerin ortaya çıkarılmasını sağlayacaktır.

Araştırmanın Amacı ve Araştırma Soruları

Bu çalışmanın temel amacı, 2016-2018 döneminde Uzaktan Eğitim alanındaki güncel eğilimleri keşfetmek için alanda proquestte ilgili yıllarda yayınlanan yüksek lisans ve doktora tezlerini analiz etmektir. Bu amaçla aşağıdaki araştırma soruları ele alınmıştır:

1. Uzaktan eğitim tezlerinin yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Uzaktan tezlerinde belirtilen anahtar kelimelerin kullanım sıklıkları nasıldır?
3. Uzaktan eğitim tezlerinde hangi araştırma yöntemleri sık kullanılmıştır?

Yöntem

Bu çalışmada içerik analizi türlerinden betimsel içerik analiz tekniği uygulanmıştır. Betimsel içerik analizi, herhangi bir konu ile ilgili yapılan araştırmaların incelenerek genel eğilimlerin veya sonuçların sistematik bir şekilde tanımlandığı bir analiz tekniğidir (Çalık ve Sözbilir, 2014). Veriler üzerinde yapılan betimsel içerik analizi toplanan verilerin derin bir işleme tabi tutularak betimsel bir yaklaşımla belirli kavram ve temalar altında sunulması şeklinde gerçekleşmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, 259). Buradan yola çıkarak bu çalışmada uzaktan eğitim tezlerinin eğilimlerini betimsel ve tanılayıcı bir şekilde belirlenmesi amacıyla betimsel içerik analizi yapılmıştır.

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini 2016-2018 yılları arasındaki uzaktan eğitim alanındaki yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturmaktadır. Yeterli büyüklükte örnekleme ulaşabilmek ve güncel eğilimleri takip edebilmek için Proquest'teki 2016-2018 yılları arasında yazılmış olan tezler çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışmada incelenen lisansüstü uzaktan eğitim tezleri Proquest veri tabanında yer alan ve 2016-2018 yılları arasında erişime açık olan tezlerle sınırlı tutulmuştur.

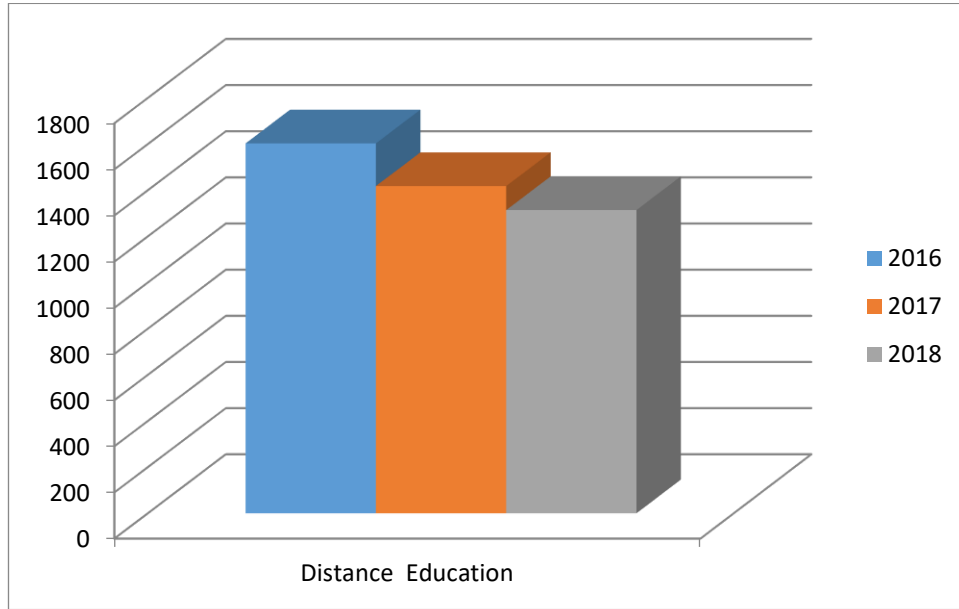
Bulgular ve Yorum

Bu bölümde bulgular araştırma sorularına göre gruplandırılıp araştırma sorularına uygun olacak şekilde başlıklar halinde sunulmaktadır. Bu başlıklar:

- Yıllara göre tezlerin dağılımı,
- Uzaktan eğitim tezlerinde belirtilen anahtar kelimelerin kullanım sıklıkları,
- Uzaktan eğitim tezlerinde kullanılan araştırma yöntemleri olarak sıralanabilir.

Yıllara Göre Tezlerin Dağılımı

Tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde 2016 yılında 1603 adet, 2017 yılında 1418 adet, 2018 yılında 1314 adet tezin yazıldığı görülmüştür. Son yıllarda uzaktan eğitim alanında tez yazımında azalma olduğu görülmektedir.

Şekil 1: Uzaktan Eğitim Tezlerinin yıllara göre Dağılımı

Uzaktan Eğitim Tezlerinde Belirtilen Anahtar Kelimelerin Kullanım Sıklıkları

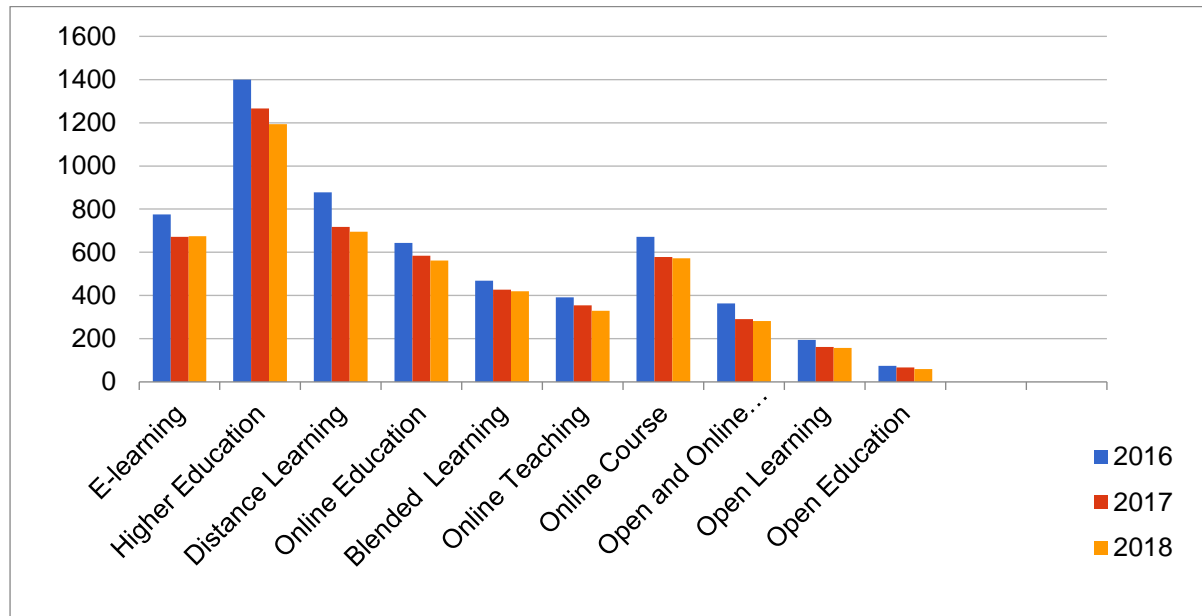
Araştırma kapsamında seçilen anahtar kelimelerin tezlerdeki kullanım sıklıkları tablo ve şekilde gösterilmiştir.

Tablo1: 2016-2018 yıllarında yazılan uzaktan eğitim tezlerindeki anahtar kavramların kullanım sıklıkları

	2016	2017	2018
Distance Education	1603	1418	1314
Online Learning	949	824	816
E-learning	775	672	674
Higher Education	1399	1266	1193
Distance Learning	877	718	695
Online Education	644	584	562
Blended Learning	469	427	419

Online Teaching	392	354	330
Online Course	672	579	573
Open and Online Learning	364	291	282
Open Learning	194	162	158
Open Education	74	67	60

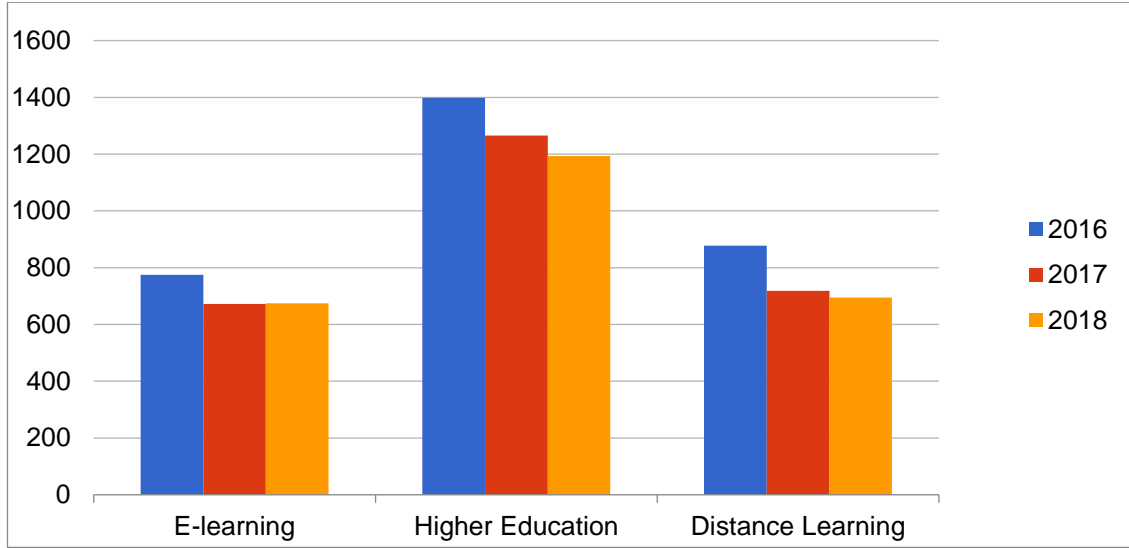
Yayınlanan tezlerde en fazla kullanılan anahtar kavramın üç yılda da ‘‘Higher Education’’ olduğu, en az kullanılan kavramın ‘‘ Open Education’’ olduğu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca seçilen anahtar kavramların tezlerdeki kullanım sıklıklarında genel olarak çok büyük farklar olmadığı gözlenmiştir.

Şekil 2. 2016-2018 yılları arasında yazılan uzaktan eğitim tezlerinde anahtar kavram kullanım sıklıkları

Uzaktan Eğitim Tezlerinde Kullanılan Araştırma Yöntemleri

Araştırma kapsamında yayınlanan tezler incelendiğinde Nicel Yöntem kullanılarak 1016, Nitel Yöntem kullanılarak 1434, Karma Yöntem kullanılarak 837 adet tezin yazıldığı ve yıllara göre dağılımı Şekil 3’te gösterilmektedir.

Şekil 3. 2016-2018 yılları arasında yazılan uzaktan eğitim tezlerinin yıllara göre yönetsel dağılımı

Dağılıma göre son üç yılda yazılan uzaktan eğitim tezleri incelendiğinde tez yazımında en fazla nitel yöntem tercih edilmiştir. Buna göre uzaktan eğitim hakkında derinlemesine incelemelerin genelleme varsayımlarına göre son üç yılda daha çok tercih edildiğini göstermektedir.

Sonuçlar

Bu araştırma kapsamında içerik analizi yöntemi; verileri sınıflandırmak, kıyaslamak ve buna dayanarak kavramsal sonuçlara varmak amacıyla tercih edilmiştir (Cohen, Manion ve Morrison, 2007). Araştırma sonuçlarına göre uzaktan eğitim tezlerinin yıllara göre dağılımı incelendiğinde en fazla bilimsel çalışmanın 2016 yılında yapıldığı görülmüştür. Yıllara göre uzaktan eğitim alanındaki bilimsel çalışmanın azaldığı görülmekte ve uzaktan eğitim alanına eğilimin azalmakta olduğu düşünülmektedir. Ayrıca uzaktan eğitim alanında yüksek lisans ve doktora eğitimi veren kurumların azlığının da sebeplerden biri olduğu varsayılmaktadır.

Uzaktan Eğitim Alanındaki tezlerde kullanılan anahtar kelimeler incelendiğinde alanı tanımlayan genel terimin “uzaktan eğitim” olduğu görülmektedir. Araştırmaya özgü anahtar kelimelerin analizi yapıldığında uzaktan eğitim büyük oranda yükseköğrenimle özdeşleştirilmekte olduğu görülmektedir. Ayrıca bu 3 yılda tezlerde Online Öğrenme, Online Eğitim, E-Öğrenme gibi kavramların fazlasıyla yer aldığı görülmekte ve buna bağlı olarak uzaktan eğitimin web ve gelişen teknolojiyle iç içe olduğu anlaşılmaktadır. Teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler öğrenenlerin öğretmen, öğrenci ve içerikle etkileşimde bulunma ve işbirliği halinde çalışma olanağını oldukça kolaylaştırmıştır (Benson ve Samarawickrema, 2009). Bu doğrultuda öğrenenler ve öğretmen arasında etkileşim ve işbirliğini sağlamaya

yönelik olan çevrimiçi sistemlerden ve uygulamalardan son yıllarda uzaktan eğitim sürecinde sıklıkla faydalanılmaktadır (Wenger, McDermott ve Snyder, 2002).

2016-2018 yılları arasındaki uzaktan eğitim alanındaki tezler yönetsel açıdan incelendiğinde en çok tercih edilen yöntemin nitel araştırma yöntemi olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak araştırmaların derinlemesine inceleme yapılmak istendiği fark edilmektedir. Çünkü nicel araştırmaların bazı konuları incelemekte yetersiz kaldığı için son dönemde nitel yöntemlerin tercih edilmesi doğal görülmektedir. Araştırmada karma yöntemle yapılan tezlerin azlığı dikkat çekmektedir. Ayrıca karma yöntem diğer iki yöntemin eksik ve zayıf yönlerini tamamlayıp desteklediği için uzaktan eğitim tezlerinde daha çok tercih edilmesi tavsiye edilmektedir. Karma araştırma yönteminin kullanımı; tek bir yöntemin zayıflığının giderilmesine, bütün bir resmin görülebilmesine, sayısal ve sözel değerlerin beraber kullanımı ile açıklama kolaylığının sağlanmasına ve yine aynı şekilde açıklamanın anlam gücünün artmasına yardımcı olacaktır. En büyük üstünlüğü ise araştırmanın sonucunda farklı yöntemlerle desteklenmiş güçlü delillere ulaşılabilir olmasıdır (Creswell, J. W. 2013).

Öneriler

Son olarak bundan sonraki uzaktan eğitim ile ilgili tez çalışmalarının yürütülmesinde bu araştırma sonuçlarının ve önerilerinin dikkate alınması, uzaktan eğitim çalışmalarının yönetsel açıdan daha nitelik bir hal almasında faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada tezler yönetsel ve anahtar kavramlar açısından incelenmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçların uzaktan eğitim alanında gelecek çalışmalara yön vermede kullanılabilir bir kaynak olarak değerlendirileceği düşünülmektedir. Bundan sonraki çalışmalarda uzaktan eğitim tezlerinin konular, değişkenler, bulgular, sonuçlar ve öneriler gibi unsurlar açısından incelenmesi önerilmektedir.

Bu çalışma kapsamında proquest veri tabanındaki tezler incelenmiştir. Özellikle Türkiye’de uzaktan eğitime yönelik eğilimlerin araştırılması önerilmektedir. Bu bağlamda YÖK tez veri tabanının kullanılarak analizler yapılması tavsiye edilmektedir.

Kaynakça

- Akça-Üstündağ, D. (2009). *Türkiye 'de Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Alanında Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin İçerik ve Yöntem Açısından Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Alkan, C. (2011). *Eğitim Teknolojisi*. (8. bs.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alper, A. ve Gülbahar, Y. (2009). Trends an Dissues in Educational Technologies: A Review of Recent Research in TOJET. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 8 (2), 124-135.
- Anglin, G. ve Morrison, G. (2000). An Analysis of Distance Education Research: Implications for the Instructional Technologist. *Quarterly Review of Distance Education*, 1(3), 180194.
- Aydın, C. H. (2001). Uzaktan eğitimin geleceğine ilişkin eğilimler. *Elektrik Mühendisliği*, 41(419), 28-36.
- Aydın, C. H. (2016). Current status of the MOOC movement in the world and reaction of the Turkish higher education institutions. https://eadtu.eu/images/publicaties/Turkey-Comparing_Institutional_MOOC_strategies.pdf adresinden erişildi.
- Baydaş, Ö., Küçük, S., Yılmaz, R. M., Aydemir, M. ve Göktaş, Y. (2015). Educational technology research trends from 2002 to 2014. *Scientometrics*, 105(1), 709-725. doi:10.1007/s11192-015-1693-4
- Benson, R., & Samarawickrema, G. (2009) Addressing the context of e-learning: using transactional distance theory to inform design. *Distance Education*, 30(1), 5-21, DOI: 10.1080/01587910902845972
- Berge, Z. ve Mrozowski, S. (2001). Review of Research in Distance Education. *American Journal of Distance Education*, 15(3), 5-19.
- Bernard, R., Abrami, P., Lou, Y., ve Borokhovski, E. (2004). A Methodological Morass? How We Can Improve Quantitative Research in Distance Education. *Distance Education*, 25(2), 175-198.
- Bozkurt, A., Akgün-Ozbek, E., Yılmazel, S., Erdoğan, E., Uçar, H., Güler, E., ve Aydın, C. H. (2015). Trends in Distance Education Research: A Content Analysis of Journals 2009-2013. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 16(1).
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (13. bs.). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Creswell, J. W. (2013). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Chung, S. H. ve Khor, E. T. (2015). Development of Interactive Mobile-Learning Application in Distance Education via Learning Objects Approach. In *New Trends in Intelligent Information and Database Systems* (pp. 373-380). Springer International Publishing.
- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38. doi: 10.15390/EB.2014.3412

- Çalık, M., Ünal, S., Coştu, B. ve Karataş, F.Ö. (2008). Trends in Turkish science education. *Essays in Education, Special Edition*, 23-46.
- Davies, R. S. Howell, S. L., ve Petrie, J. A. (2010). A Review of Trends in Distance Education Scholarship at Research Universities in North America, 1998-2007. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 11(3), 42-56.
- Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2007). Research methods in education. Canada: Routledge.
- Göktaş, Y., Yeşildağ-Hasançebi, F., Varışoğlu, B., Akçay, A., Bayrak, N., Baran, M ve Sözbilir, M. (2012). Türkiye'deki eğitim araştırmalarında eğilimler: Bir içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 443-460.
- Koble, M. A. ve Bunker, E. L. (1997). Trends in Research and Practice: An Examination of The American Journal of Distance Education 1987-1995. *American Journal of Distance Education*, 11(2), 19-38.
- Koper, R. (2015). How Do Students Want to Learn in Online Distance Education? Profiling Student Preferences. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 16(1).
- Wenger, E., McDermott, R., & Snyder, W.M. (2002). Cultivating communities of practice. Boston: Harvard Business School Press.

Yazarlar Hakkında

Emin ÖZEN

Emin Özen, Lisans Eğitimini Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği alanında 2008 yılında, yüksek lisans eğitimini 2013 yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi alanında tamamladı. Özen, halen Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Uzaktan Eğitim alanında doktora eğitimine devam etmektedir. 2008 yılından itibaren M.E.B. e bağlı okul ve kurumlarda yönetici ve öğretmenlik görevini sürdürmektedir.

Hakan BARAN

Hakan BARAN lisans eğitimini 2008 yılında İnönü Üniversitesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programı'nda, ikinci lisans eğitimini ise 2014 yılında Anadolu Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Programı'nda tamamladı. Baran, yüksek lisans eğitimini 2015 yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması, Ekonomisi Programı'nda tamamladı. Milli Eğitim Bakanlığı, Şehit Ali Gaffar Okkan Ortaokulu'nda görev yapmakta olan yazar, Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı'nda doktora eğitimine devam etmektedir.

GSM: +90 537 439 3636

Eposta: hakanb888@aof.anadolu.edu.tr